

AIP
Aliance pro
individualizovanou
podporu

Participace lidí se zdravotním postižením a pečujících na rozvoji sociálních služeb v kraji

Eliška Šulcová, Zuzana Koleník, Lucie Zbrojová, Martin Melichar
Členové Krajského advokačního týmu

Komise Rady HMP pro plánování a financování sociálních služeb, 5. 2. 2026

Participace

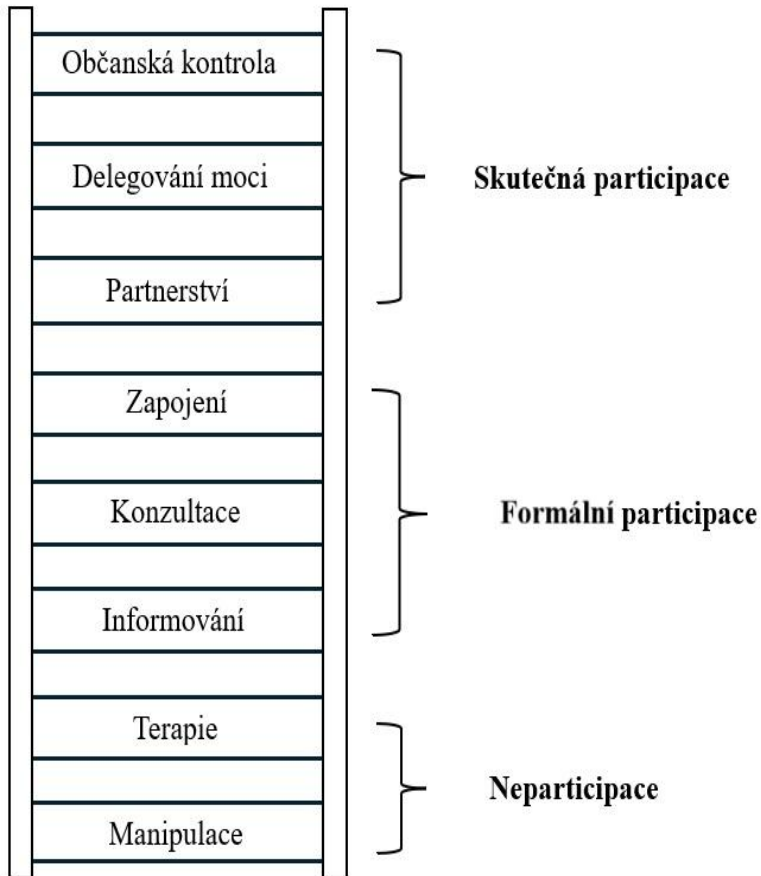
AIP
Aliance pro
individualizovanou
podporu

- Tzv. občanská participace, tj. “zapojení občanů do veřejného rozhodování” (Baum 2002)
- Na občanské participaci se mohou podílet formalizované i neformalizované skupiny, ale také jednotlivci
- Právo OZP na participaci je posíleno zakotvením v Úmluvě o právech osob se zdravotním postižením
- Povinnost krajů spolupracovat se zástupci osob, kterým jsou poskytovány sociální služby je stanovena v zákoně o sociálních službách

Žebřík participace

AIP
Aliance pro
individualizovanou
podporu

- Sherry Phyllis Arnstein (1969)
- Kde není spolurozhodování, tam není participace
- Formální participace = tzv. tokenismus

Příklady participace

AIP
Aliance pro
individualizovanou
podporu

- Plnohodnotné členství v poradních a kontrolních orgánech zadavatelů (obce/města/kraje) a poskytovatelů
- Stálé a pravidelné odborné skupiny, kde se společně připraví návrhy
- Správní a kontrolní orgány poskytovatelů služeb

Advokační činnost

AIP
Aliance pro
individualizovanou
podporu

- Činnost jednotlivce nebo skupiny, která se snaží ovlivňovat rozhodnutí ve veřejném zájmu v rámci politických, ekonomických a sociálních systémů a institucí
- Advokační činnost je pouze jednosměrná (pouze od občana ke kraji)
- Advokací chceme docílit vytvoření prostoru pro participaci

Proč být zapojení na kraji

AIP
Aliance pro
individualizovanou
podporu

- Plné a účinné zapojení je proces ne jednorázová akce
- Podmínky udržitelné a dlouhodobé participace s krajem:
  - **Ukotvit participaci uživatelů v krajském plánování:** vytvoření formálních příležitostí - pravidelná účast v pracovních skupinách, poradních orgánech kraje (komise, výbory apod.)
  - **Zajistit metodickou a personální podporu participace:** přidělit agendu konkrétním pracovníkům, proškolit je, např. využití dostupných metodik (AIP)
  - **Systematický přístup:** navázání pravidelné a dlouhodobé spolupráce mezi všemi zúčastněnými stranami - průběžné zapojení do připomínkování dokumentů, změn v sociální politice apod.

Vymezení vztahu Krajského advokačního týmu (KAT) a AIP

AIP
Aliance pro
individualizovanou
podporu

- KAT vznikl za podpory AIP v projektu z ESF: *Participace lidí se zdravotním postižením a pečujících na rozvoji sociálních služeb na krajích*
- Po skončení projektu zůstává podpora KATu ze strany AIP:
  - Členové KATu jsou lidé se žitou zkušeností, kteří jsou proškolení v tématu a advokační činnosti v AIP
  - Zastupují sebe nebo lidi v podobné životní situaci v kraji, příp. členskou organizaci, nezastupují celou AIP
  - Jsou v souladu s posláním a cíli AIP
  - Témata si KAT stanovuje sám, ale primárně cílí na systémová témata v krajské sociální politice
  - Metodická podpora od AIP (konzultace, jak témata prosazovat, kam se obracet apod.)
  - Navazování partnerství (Veřejný ochránce práv, další skupiny lidí s žitou zkušeností)

AIP

Aliance pro
individualizovanou
podporu

Děkujeme za pozornost